

30
LAT

SK
& S

SOŁTYSIŃSKI
KAWECKI
SZLĘZAK

Legal Alert

www.skslegal.pl

Projekt nowelizacji ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych („Ustawa zatorowa”)

W dniu 23 czerwca 2022 r. został opublikowany na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji projekt ustawy nowelizującej Ustawę zatorową.

Poniżej przedstawiamy przegląd planowanych zmian:

1. Bezskuteczność wyłączenia prawa do przelewu wierzytelności
2. Przywrócenie potrącenia kar umownych i realizacji gwarancji w zamówieniach publicznych
3. Oświadczenia o statusie dużego przedsiębiorcy
4. Roczne sprawozdania o terminach zapłaty
5. Postępowania prowadzone przez Prezesa UOKiK w sprawie nadmiernych opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych

Bezskuteczność wyłączenia prawa do przelewu wierzytelności

Nowelizacja wprowadza regulację, która przewiduje bezskuteczność postanowień umownych wyłączających lub ograniczających prawo wierzyciela do przelewu wierzytelności w przypadku przekroczenia terminu płatności.

Przepis ten znajdzie zastosowanie wyłącznie do transakcji asymetrycznych, tj. transakcji, w których dłużnikiem jest duży przedsiębiorca, a wierzycielem jest MŚP. Wyłączone spod powyższej regulacji zostaną transakcje, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny.

Przywrócenie potrącenia kar umownych i realizacji gwarancji w zamówieniach publicznych

Projekt ustawy nowelizującej przewiduje uchylenie art.15r(1) ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych („Ustawa covidowa”), w którym:

- wyłączono możliwość dokonywania przez zamawiającego potrąceń kar umownych zastrzeżonych na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania umowy z wynagrodzenia wykonawcy lub innych jego wierzytelności, a także

- wyłączono możliwość dochodzenia przez zamawiającego zaspokojenia z zabezpieczenia należytego wykonania umowy, w przypadku, gdy zdarzenie, w związku z którym zastrzeżono karę umowną nastąpiło w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.

W ocenie ustawodawcy, z uwagi na obecną sytuację epidemiczną, utrzymywanie w mocy art. 15r(1) Ustawy covidowej jest niezasadne. Uchylenie tego przepisu ma pozwolić na uniknięcie ewentualnej dalszej kumulacji roszczeń zamawiających wobec wykonawców z tytułu kar umownych.

Oświadczenia o statusie dużego przedsiębiorcy

Obowiązek złożenia oświadczenia o statusie dużego przedsiębiorcy ma dotyczyć nie tylko sytuacji, gdy przedsiębiorca jest dłużnikiem, jak ma to miejsce obecnie, ale także sytuacji, gdy przedsiębiorca jest wierzycielem.

Oświadczenie powinno zostać złożone tylko raz w ramach danej relacji biznesowej, najpóźniej w momencie zawarcia pierwszej transakcji handlowej, w formie, w jakiej transakcja jest zawierana. W przypadku zmiany statusu, przedsiębiorca będzie miał obowiązek zaktualizować oświadczenie.

Roczne sprawozdania o terminach zapłaty

Najważniejsze zmiany przepisów dotyczących sprawozdań przewidują:

- przedłużenie terminu na złożenie sprawozdania do dnia 30 kwietnia każdego roku;
- wyłączenie spod obowiązku składania sprawozdania:
 - spółek tworzących podatkowe grupy kapitałowe,
 - publicznych podmiotów leczniczych oraz podmiotów leczniczych w formie spółek kapitałowych utworzonych i prowadzonych przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego;
- wyłączenie z zakresu transakcji objętych sprawozdaniem:
 - świadczeń w ramach grup kapitałowych,
 - świadczeń w ramach działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej,
 - świadczeń przedawnionych;

- ustalenie wartości świadczeń pieniężnych spełnionych i otrzymanych w terminie oraz spełnionych i otrzymanych z przekroczeniem terminu w odniesieniu do umownych terminów płatności, nie zaś w odniesieniu do terminu wystawienia faktury (jak ma to miejsce obecnie);
 - wprowadzenie regulacji, zgodnie z którą wartość transakcji wyrażonych w walucie obcej powinna zostać wskazana w sprawozdaniu w walucie polskiej, po przeliczeniu na walutę polską według zasad rachunkowości przyjętych przez podmiot składający sprawozdanie;
 - obowiązek złożenia korekty sprawozdania w przypadku, gdy dane ulegną zmianie co najmniej w jednej pozycji, o co najmniej 10% wartości.
- wprowadzenie zasad przewalutowania transakcji wyrażonych w walucie obcej, zgodnie z którymi:
 - w przypadku świadczeń pieniężnych, które w ogóle nie zostały spełnione w okresie objętym postępowaniem przeliczenie nastąpi przy zastosowaniu średniego kursu waluty obcej ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego objętego postępowaniem,
 - w przypadku świadczeń pieniężnych spełnionych z opóźnieniem w okresie objętym postępowaniem przeliczenie nastąpi przy zastosowaniu średniego kursu waluty obcej ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień spełnienia świadczenia pieniężnego.

Postępowania prowadzone przez Prezesa UOKiK w sprawie nadmiernych opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych

Najważniejsze zmiany przepisów regulujących postępowania przed Prezesem UOKiK w sprawie nadmiernych opóźnień w transakcjach handlowych przewidują:

- wprowadzenie tzw. „wezwań miękkich”, które mają umożliwić Prezesowi UOKiK uzyskiwanie od przedsiębiorców informacji na temat opóźnień w płatnościach bez konieczności wszczynania postępowania;
- wyłączenie z zakresu postępowania:
 - transakcji w ramach grup kapitałowych,
 - transakcji w ramach działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej;
- zmianę modelu karania, tj.:
 - zmianę wzoru, według którego kara będzie obliczana i tym samym odejście od wyliczania jednostkowych kar za każde opóźnienie. Według nowego wzoru wysokość kary będzie uzależniona od długości opóźnienia w płatnościach oraz wartości świadczeń spełnionych z opóźnieniem,
 - uregulowanie okoliczności, które Prezes UOKiK będzie obowiązany uwzględnić przy ustaleniu kary. Kara obliczona według wzoru będzie karą maksymalną. Ostateczna wysokość kary zostanie określona przy uwzględnieniu ww. okoliczności,
 - wyeliminowanie przesłanek odstąpienia od wymierzenia kary z art. 13v ust. 6 oraz ust. 8 Ustawy zatorowej (tj. przesłanki wyższej bądź równej wartości przeterminowanych należności w stosunku do przeterminowanych zobowiązań oraz przesłanki uzasadnionych przypadków do odstąpienia od wymierzenia kary);

Zapraszamy do kontaktu

Zbyszko Wizner

Starszy Partner, radca prawny

☎ +48 608 420 801

✉ zbyszko.wizner@skslegal.pl

Weronika Garniewicz

Młodszy prawnik

☎ +48 602 758 385

✉ weronika.garniewicz@skslegal.pl